

2016-11-19

PM

Lotta Wirma

Kultur- och fritidsenheten

Kulturnämnden

Finansieringsmodell för biblioteken i Nacka

Nuvarande finansieringsmodell baserar sig på öppettimmar och utlån. Modellen har ett tak som gör att anordnarna når maximal ersättning för hur mycket de kan utöka sina öppettider och få en fortsatt högre ersättning. Detta har föranlett en diskussion om huruvida bibliotekens tillgänglighet begränsas. I den förra upphandlingen lades stort fokus på innovation, men finansieringsmodell gav lite utrymme för det.

I föreslagna finansieringsmodell ges större utrymme för anordnarna att påverka verksamheten. Anordnaren hålls ansvarig för uppfyllnad av löften presenterade i upphandlingen genom uppföljning och kvalitetskontroll, samtidigt som kommunen har en finansieringsmodell med kostnadskontroll.

Den föreslagna modellen består av tre delar, en fast del, en rörlig del samt en innovationspott. Syftet med modellen är att vara transparent, konkurrensneutral och ta hänsyn till de olika bibliotekens förutsättningar. Kostnader för vissa övergripande tjänster föreslås fortsatt ligga på nämndens ansvar såsom hyra för lokaler och infrastruktur, biblioteksgemensamma databaser, kostnader för e-lån till leverantörer av e-böcker samt driftkostnad för bibliotekens gemensamma webbportal ([inteej](#) utveckling och uppdateringar)

Utöver bibliotekersättningen har anordnarna uppdrag från Nacka kommuns kontaktcenter. De grund- och gymnasieskolor som efterfrågar bibliotekens tjänster och utbud under skoltid ska teckna överenskommelser/avtal med respektive bibliotek.

1. Fast ersättning

Den fasta delen består av tre delar:

1. en basersättning som är densamma för varje bibliotek,
2. en socioekonomisk ersättning baserat på bedömningen av varje biblioteks upptagningsområde och utmaningar,
3. samt en besöksrelaterad ersättning som bygger på statistik på antal besökare från år 2011 till år 2015, där antalet besökare per bibliotek i förhållande till totalt antal besökare under hela perioden ligger som bas. Statistiken visar att det förekommer små skillnader i besöksfördelningen över tid även om mätmetoderna har varierat.

Ersättningen räknas upp med index varje år.

Den fasta ersättningen kommer att regleras årligen den 1 januari med början 2020-01-01 enligt fördelningen:

- 80 procent av ersättningsbeloppet uppräknas enligt det av statistiska centralbyråns fastställda arbetskostnadsindex (AKI) för tjänstemän, anställda i privat sektor kolumn R (kultur, nöje, och fritid) med basår 2018 och basmånad juni.
- 20 procent av ersättningsbeloppet uppräknas enligt konsumentprisindex (KPI) fastställda tal med basår 2018 och basmånad juni.

4. Rörlig ersättning

- a. 10 kronor per utlån, alla media
- b. E-lån fördelas procentuellt enligt fysiska utlån tills det att en teknisk lösning för faktisk fördelning finns på plats
- c. Bonus på utlån av barn- och ungdomsmedia vid ökning mot 2018 års utlån
 - i. Ökning upp till 5% ersätts utöver 10 kronor med 5 kronor
 - ii. Ökning över 5% ersätts utöver 10 kronor med 10 kronor
- d. Korslån
 - i. Utlånande bibliotek ersätts med 5 kr
 - ii. Bibliotek som äger media, ersätts med 5 kr

För att motivera anordnarna att hålla en attraktiv mediesamling kommer en del av ersättning vara knuten till utlån. I och med denna modell kommer de 700 tusen kronor som särskilt anslagits årligen att permanentas och ingå i den löpande budgeten.

Korslån kommer att ersättas med 5 kronor till det utlånande biblioteket och 5 kronor till det bibliotek som äger mediet. Detta regleras kvartalsvis genom avräkning via kulturnämnden. Vidare föreslås även en bonusdel för att premiera fortsatt arbete för utökad utlåning.

5. Innovationspott

Anordnarna kan söka medel för specifika projekt från innovationspotten. Medel kan anslås upp till tre år och betalas ut årsvis. Särskilda riktlinjer för dessa medel ska tas fram med grund i innovation, biblioteksstrategin, inkludering och våra särskilda fokusgrupper.

Ekonomiska konsekvenser

Uppskattat sammanlagt värde för avtalen under hela avtalsperioden på 4 år inklusive förlängning 2+2 år för dessa avtal är cirka 257 miljoner kronor. Kulturnämndens totala kostnad för biblioteken enligt föreslagen finansieringsmodell beräknas 2019 till 45,7 miljoner kronor vilket ligger inom beslutad ram i mål och budget 2017-2019. (Kommunstyrelsens sammanträdesprotokoll, 2016-06-20 § 218).

Lotta Wirma
Controller
Controllerenheten